

Θανάσιος Τσακαλίδης

Καθηγητής του Τμήματος Μnx. Η/Υ και Πληροφορικής Πανεπιστημίου Πατρών

https://en.wikipedia.org/wiki/Athanasios_Tsakalidis

Η Πληροφορική ξεκίνησε στη δεκαετία του 1970 και από ένα βοηθητικό εργαλείο απλώθηκε σιγά-σιγά και μετεξελιχθηκε σε ένα ολοκληρωμένο περιβάλλον εργασίας, ενημέρωσης, επικοινωνίας και εκπαίδευσης. Η νέα τεχνολογική κοινωνία (κοινωνία της πληροφορίας) χαρακτηρίζεται από την ταχύτητα ροής των πληροφοριών και η απόδοσή της μετρείται από το ρυθμό, που μπορεί να τις επεξεργάζεται και τις εκμεταλλεύεται. Οι αποστάσεις επικοινωνίας εκμηδενίστηκαν, οι τηλεσυσκέψεις έγιναν ρουτίνα, η τηλεεκπαίδευση και η τηλεεργασία θα εισβάλλουν σύντομα στη ζωή μας. Το νέο περιβάλλον, που γεννιέται, συνεπάγεται αλλαγές στην πολιτική¹, στις δομές του κρατικού μηχανισμού, στη νομοθεσία και κυρίως αλλαγές στη νοοτροπία της βέλτιστης εκμετάλλευσης των υπάρχοντων ανθρώπινων πόρων για να μη ζήσουμε το δράμα της καθυστέρησης. Όλο και περισσότερο είναι εμφανές ότι το μεγαλύτερο κεφάλαιο επιβίωσης της κοινωνίας θα είναι η μόρφωση των πολιτών της και θα πρέπει να βρεθούν εκείνοι οι δίοδοι, που θα κατευθύνουν τη γνώση στην κατάλληλη αντιμετώπιση της τεχνολογικής πρόκλησης.

Η ίδια η Πληροφορική αποτελεί από μόνη της μία τεράστια αγορά, και παράλληλα σαν τεχνολογική ατμόσφαιρα καλύπτει σε όλες τις φάσεις της και την κλασική οικονομία, τόσο στη διεκπεραίωση των συναλλαγών, όσο και στην παραγωγική διαδικασία. Η κοινωνία της Πληροφορίας μετεξελιχθεί σε Κοινωνία της Γνώσης. Έτσι η γνώση γίνεται προϊόν και όποιος την κατέχει κυριαρχεί σε όλους τους τομείς. Είναι πλέον γεγονός, ότι η κοινωνία της γνώσης έχει μεταλλάξει ριζικά και την οικονομία των κρατών και από οικονομία των απτών προϊόντων την μετατρέπει βαθμιαία σε οικονομία των υπηρεσιών βασιζόμενη κυρίως στις Τεχνολογίες της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Όποιος προηγείται στη γνώση καθορίζει και τις αγορές. Η οικονομία της γνώσης βασίζεται αποκλειστικά στις ΤΠΕ.

Το κράτος μας, όπως πάντα αργοπορημένο και χωρίς στρατηγική για τις ΤΠΕ ιδρύει τα τελευταία 35 χρόνια 22 τμήματα Πληροφορικής στα ΑΕΙ και 23 στα ΤΕΙ (45 τμήματα από τα 470 συνολικά σε ΑΕΙ και ΤΕΙ), τα οποία είναι στις πρώτες σειρές προτίμησης των υποψηφίων. Με ασαφή στόχευση άρχισε εδώ και μερικά χρόνια η αύξηση των εισακτέων σε τέτοια τμήματα, χωρίς όμως να διασφαλίζεται η μετέπειτα διακράτηση και αξιοποίηση του δυναμικού αυτού.

Παρά την έλλειψη υποδομών και λειτουργικών πλαισίων πρέπει να αντιληφθούμε εγκαίρως ότι διαθέτουμε ήδη ένα από τα δυνατότερα ανθρώπινα δυναμικά, που έχει λάβει εξαιρετικής ποιότητας εκπαίδευση, αλλά δυστυχώς δεν του προσφέρονται οι πολιτικές εκείνες, που να το συνδέουν με την παραγωγικότητα και να του διασφαλίζουν την αξιοκρατική του εξέλιξη. Γι' αυτό και παρατηρούμε ότι οι απόφοιτοί μας είναι περιζήτητοι για μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό ή αναλαμβάνουν αμέσως μετά τη λήψη του διπλώματός τους υπεύθυνες εργασιακές θέσεις σε Ευρώπη, ΗΠΑ, Καναδά και Κίνα, κάτι που υπογραμμίστηκε από τις κατά χιλιάδες μεταναστεύσεις επιστημόνων στα τελευταία χρόνια της κρίσης. Σε αυτές τις χώρες οι απόφοιτοί μας γίνονται ανάρπαστοι και παράγουν τεχνολογία, την οποία δυστυχώς αναγκάζεται να την αγοράζει η χώρα μας αντί να την παράγει. Δηλαδή γινόμαστε χρήστες και όχι κτίστες²

Η Κοινωνία της Γνώσης και η Φυγή των Νέων μας

Γεννάται εύλογα το ερώτημα τί πρέπει να γίνει ώστε η διάψευση των ονείρων των Νέων μας και ο φόβος για το μέλλον τους να μεταλλαχθεί σε ελπίδα και ευκαιρία για να κυλήσουν πάνω σε ράγες αποκατάστασης στον ίδιο τους τον τόπο.

των ΤΠΕ ενώ αδυνατούμε να δημιουργήσουμε κρίσιμες υπεραξίες, κρίσιμη μάζα εξωστρεφών τεχνολογικών επιχειρήσεων και παραγωγικό τεχνολογικό οικοσύστημα.

Γεννάται εύλογα το ερώτημα τί πρέπει να γίνει ώστε η διάψευση των ονείρων τους και ο φόβος για το μέλλον τους να μεταλλαχθεί σε ελπίδα και ευκαιρία για να κυλήσουν πάνω σε ράγες αποκατάστασης στον ίδιο τους τον τόπο.

Στις μεγάλες πόλεις της Ελλάδας (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ηράκλειο, Βόλο) υπάρχει ένα αξιόλογο τεχνολογικό οικοσύστημα των ΤΠΕ (ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ινστιτούτα, Τεχνολογικά Πάρκα, Κέντρα Καινοτομίας, Επιχειρήσεις των ΤΠΕ).

Η Τηλεεργασία προσλαμβάνει σιγά-σιγά μαζικές διαστάσεις σε πολλές προηγμένες χώρες και αναπτύσσονται πολλές τηλεπληροφορικές (FreeLancer-Platforms), που φέρνουν σε επαγγελματική σχέση τηλεεργαζόμενους με εντολοδόχους (εταιρείες, οργανισμούς ή ιδιώτες) βασιζόμενη σε συμβολιακή σχέση ορισμένου χρόνου. Ένα Κέντρο Τηλεεργασίας (ΚΕΤΗΛ) επιδιώκει να δημιουργήσει ένα φυσικό και υψωτό χώρο (Physical and Virtual Place), που να φέρνει σε επικοινωνία ανθρώπους των ΤΠΕ με εντολοδόχους από όλη την Πλανήτη, που έχουν συγκεκριμένες παραγγελίες.

Προτείνουμε δηλαδή άμεσα να συσταθούν:

1) Ένας ειδικός φορέας της Πολιτείας για τις ΤΠΕ σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, που να συντονίζει όλα τα μέλη αυτού του τεχνολογικού οικοσυστήματος σε μια ενιαία ομάδα, όπου ο καθένας με το ρόλο του συνεισφέρει στη δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας με αξιοπρεπείς μισθούς ανταγωνιστικούς στις προσφορές, που έρχονται από το εξωτερικό είτε για εργαζόμενους στην παραγωγή είτε για εργαζόμενους στην έρευνα.

2) Κέντρα Τηλεεργασίας (ΚΕΤΗΛ) σε όλες τις τεχνολογικές πόλεις της Ελλάδας και σε κάθε περιφέρεια, με στόχο να προωθούν αφενός τις νέες ειδικότητες, που εμφανίζονται στις ΤΠΕ και αφετέρου να διευκολύνουν τις συνεργασίες με περισσότερες τηλεπληροφορικές στον πλανήτη και μέσω αυτών με την εγχώρια και τη διεθνή ζήτηση υπηρεσιών τεχνολογίας.

Οι άμεσοι στόχοι της πολιτείας θα μπορούσαν να είναι ο εκσυγχρονισμός των δημοσίων υπηρεσιών, η παραγωγή προστιθέμενης τεχνολογικής αξίας, η εξαγωγή ελληνικής τεχνολογίας, η παροχή υπηρεσιών σε γειτονικά κράτη, τα υψηλά επιστημονικά ή καινοτομικά επιτεύγματα, οι πατέντες, η συνεργασία με την τεχνολογική ομογένεια, η δημιουργία τεχνολογικών κοιτίδων διεθνούς κύρους, η στήριξη συγκεκριμένων διεπιστημονικών πεδίων, η διαρκής παρακολούθηση και συνεργασία όλων των τεχνολογικών μονάδων εντός και εκτός Ελλάδας.

Οι παραπάνω στόχοι είναι πλέον μονόδρομος για τη νέα οικονομία. Υπάρχει ένα αξιοζήλευτο ανθρώπινο δυναμικό, που πρέπει να καθοδηγηθεί κατάλληλα βρίσκοντας ταυτόχρονα εργασιακές διεξόδους και δυνατότητες συνεχούς αναβάθμισης επιπέδου και γνώσης. Πρέπει να συσταθεί ένας κρατικός φορέας για να συντονίζει το τεχνολογικό γίγνεσθαι στη χώρα μας για τις ΤΠΕ και να μεριμνά για τη διαρκή τεχνολογική εκπαίδευση, δεδομένου ότι η Πληροφορική αναπτύσσεται ραγδαία και κάθε τρία χρόνια αλληλάζει δραστικά το αντικείμενο της εργασίας.

1 Κ. Σημίτης: «Η πολιτική στην εποχή της ψηφιακής επανάστασης», ΒΗΜΑ, Α18, 19.6.1994

2 Α. Τσακαλίδης: «Πληροφορική και Παραπληροφορική», ΒΗΜΑ, Δ14, 13.3.1994